Blomsholm slik herregården framstår i dag_Hovedbygningen er fra 1710 og var lasarett (feltsykehus) for Karl XIIs hær i 1718_Foto-Svein Norheim_DSC_8522.JPG

BLOMSHOLM ett besöksmål i EKOMUSEUM GRÄNSLAND

Ett av regionens mer värdfulla fornlämningsområden – av riksinteresse. Under järnåldern (500-1050 e.kr.) var landskapet en del av ett kustlandskap med fjordar och vikar. Från inseglingen vid nuvarande Strömstad kunde man segla långt in i landet och via skyddad farled komma norrut mot dagens Dynekilen. Landskapet har höjts 6-10 meter sedan dess. Runt den forna strandlinjen påträffas flera gravfält, bevis för bosättningar under olika tider. Blomsholm har varit boplats under minst 2000 år, en imponerande tidsålder.

Ett centrum under Järnåldern?

Längst i väster ligger Grönehög, Bohusläns största gravhög, tillsammans med flera mindre högar från samma tid. Vid undersökning av högen under 1920-talet hittades föremål som tyder på kvinnlig begravning. I öster syns konturerna av områdets mest spektakulära lämning, den 42 meter långa skeppssättningen Stenskeppet som ligger på en flack förhöjning i landskapet. 49 resta stenar, de högsta i stäv och akter (mellan tre och fyra meter höga), utgör spant och bordläggning. Det sägs att skeppssättningen också använts som gravplats åt stupade karoliner under Karl XII:s fälttåg mot Norge 1718. Omkring ligger ett antall gravhögar.

Gravfältet i nordost består av ett fyrtiotal gravar, bl.a. två storhögar på bergsryggens krön. Bautastenar, domarringar, fossila åkrar och hålvägar är andra lämningar i området. Mest uppseendeväckande är landskapets största domarring, 38 m i diameter.

Herrgården

Blomsholms säteri har anor från 1623 då gården fick namn efter den nordtyska frälsemannen Anders Blomme/Blume, som inköpte och slog samman flera mindre gårdar i bygden. Fram till 1634 hade Blomme också Berby Herrgård på nu norsk sida. Ett säteri var en större lantegendom som ägdes och beboddes av en adelsman. Fram till 1809 var dessa skattebefriade. Nuvarande manbyggnad uppfördes omkring 1702. Gården var under Karl XII:s härtåg ett av kungens många högkvarter och inhyste bl.a. ett fältlasarett.

Under 1800-talet bodde herrgårdarnas jordbruksarbetare, statarna, i s.k. statarlängor. På Blomsholm uppfördes denna bostadslänga 1899. I fyra lägenheter om ett rum och kök levde familjerna tätt. Barnkullarna var stora och utrymmet knappt. En av lägenheterna har iordningställts till ett museum. De andra har gjorts om till utställningslokal och kafé, vilken sommartid drivs av Skee sockens Hembygdsförening.

Genom området går Galärvägen – leden för Karl XIIs berömda transport av 12 galärer (krigsskepp).

Blomsholm byr på en rik kulturopplevelse med vandring i vakkert kulturlandskap_Foto-Svein Norheim

Catharinaskogen

Catharinaskogen, den engelskinspirerade hagen med anor från 1700-talet är belägen i en bäckeravine med varmekäre träd som klibball (no: svartor), alm, ask, ek, bok och lönn. Här trivs också en mängd fågelarter som lövsångare, trädgårdssångare, mindre hackspett och svarthätta (no: munk). Skogen är uppkallad efter en av kvinnorna på Blomsholm. Utefter stigarna finns informationsskyltar. Skogen innbjuder till upptäckter, inte bara för barnen. Kaffepaus i Catharinaskogen är ett måste då vitsipporna blommar!

LITTERATUR

Gösta Framme (1986): «Vätte härad. Ur gångna tiders historia». (Bohusläns museum och Bohusläns hembygdsförbund).

Jan Ottander m fl: (1999): ”Blomsholm - 2000 år av händelser”.

Berit Synnøve Flo (): ”Det norske Båhuslen”.